

Historische Commissie Noordbarge

nieuwsbrief jaargang 2020 nummer 2 oplage

140

secretaris: Henk Jeurink – Laan van het Kwekebos 229 – 7823 KE Emmen – 06 25186205 – henk.jeurink@ziggo.nl
www.noordbarge.info > historische commissie bankrekening: NL96 ABNA 0252623207

Herdenking bevrijding Emmen - Noordbarge

In de nieuwsbrief van maart kondigden we deze herdenking aan. Jammer genoeg ging het niet door. De corona kreeg vat op de wereld. De voor 10 april 2020 groots opgezette herdenking bij het Poolse Monument op de brink in Noordbarge kwam daardoor te vervallen. Burgemeester Erik van Oosterhout heeft namens de inwoners van de gemeente Emmen op deze dag in zijn eentje bloemen gelegd.

Burgemeester van Oosterhout tijdens de bloemlegging 10 april 2020.

Die morgen was door Jacob Zuur, voorzitter van de Stichting Bevrijding Emmen en voorzitter van de Wapenbroeders, ook al een bloemstuk bij dit oorlogsmonument gelegd.

Namens de inwoners van Noordbarge hebben onze commissieleden Harm en Geesje Gerrits aandacht besteed aan de 75-jarige bevrijding van Noordbarge. (© foto's van Jan de Vin)

Bloemlegging door de commissieleden Harm en Geesje Gerrits

Pandemieën en Noordbarge

Intussen weet iedereen dat een pandemie een epidemie op wereldschaal is. De pandemie die in ons historische geheugen nog steeds een belangrijke rol speelt is de Spaanse griep (1918-1920) met 500 miljoen zieken en 20 tot 100 miljoen doden. Hoeveel doden door het Coronavirus uiteindelijk te betreuren vallen, is thans nog niet bekend. Het aantal overlijdensadvertenties nam tussen 1918-1920 enorm toe. Vele pagina's stonden er toen vol mee. Dat valt tegenwoordig mee. Dat kan meerdere oorzaken hebben. Wat wel opvalt, is dat het corona-virus niet vaak als reden van het overlijden wordt genoemd. Belangrijke overeenkomst bij alle epidemieën is het besmettingsgevaar.

Met als gevolg elkaar mijden en afstand houden. De mondkapjes werden 100 jaar geleden ook al volop gebruikt. Ook werd toen heilig geloofd in de werking van de kapjes. Op de foto hiernaast uit de Verenigde Staten van Amerika werd zelfs de kat van een mondkapje voorzien. Belangrijke overweging bij het vestigen van het Nederlands Hervormde Diaconessenhuis in 1938 in Emmen was de grote afstand tot het dichtbij zijnde ziekenhuis bij epidemieën.

In Noordbarge werd het gezin van de familie Willem Wiggers getroffen door de Spaanse griep. Willem woonde in die tijd aan de Noordbargerstraat in de boerderij van zijn schoonouders. Hij verloor daarbij zijn eerste vrouw Janna, een zuster van Jans Schutrups. Op het oude Kerkhof van Emmen liggen veel slachtoffers van de Spaanse griep begraven.

Boek over het Openbaar Onderwijs in Noordbarge

Momenteel wordt de laatste hand aan dit boek gelegd. Als alles meezit dan wordt dit boek op 10 oktober gepresenteerd. Een schrijverscollectief van de HC Noordbarge heeft zich met deze taak belast. Het collectief bestaat uit Pieter Albers, Ab Engbers, Henk Jeurink en Jan de Vin. Aanvankelijk lag het in de bedoeling om in het grote boek over Noordbarge ook aandacht te besteden aan het onderwijs in ons dorp. Dat is uiteindelijk niet in volle omvang doorgegaan omdat we veel te veel over de bewoners-geschiedenis bij elkaar hadden geschreven.

Tussen 2013-2016 was de Werkgroep School III o.l.v. Ab Engbers bezig met onderzoek naar en een beschrijving over de geschiedenis van school III. Deze werkgroep bestond uit Lien Harms-Jeurink, Alie Luurs-Ziengs, Martha Prins-Bos, Lientje Weggemans-Hilbrands en Ab Engbers. Ze hebben o.a. oud-leerlingen geïnterviewd en allerlei gegevens verzameld. Een belangrijk onderdeel van hun werk was het binnenhalen van persoonlijke verhalen, waardoor het boek meer glans en warmte krijgt. Het huidige schrijverscollectief heeft dankbaar gebruik gemaakt van hun enorme inzet. Naast typische school-belevissen, wordt in sommige persoonlijke bijdragen ook ingegaan op het sociaal-culturele dorpsleven tijdens hun jeugd. De historische commissie is dan ook erg ingenomen met de bijdragen van de in 2016 opgeheven Werkgroep School III.

In het boek wordt o.a. aandacht besteed aan het ontstaan van het lager onderwijs op het platteland. Ook wordt vermeld welke vlucht deze onderwijsvorm in de negentiende en twintigste eeuw in Noordbarge heeft genomen. Omstreeks 1845 werd begonnen met een winterschool (openbaar) ter plekke van de stoetbakoven op de grote brink. Honderdenachtjaar (1877-1985) werd er openbaar lager onderwijs onderwezen aan de Noordbargerstraat. Tussen 1867-1974 stond op de hoek van Noordbarger-/Zuidbargerstraat een schoolgebouw van waaruit de beginselen van het Christelijk Volksonderwijs werden bijgebracht. In 1960 besloot het bestuur van deze school zich aan te sluiten bij het Christelijke Nationale School (CNS). In 1974 ging deze school op in de Willem Alexanderschool in Bargeres. Over 'School Akkerman' is veel bekend door het boek "Je bent een deel van de geschiedenis" van Anjo Geluk en Jan Pool.

De HC Noordbarge vond het wenselijk om nu de aandacht op de andere lagere school in Noordbarge te richten. Eigenlijk had het boek over school III al veel eerder moeten verschijnen. De reünie in 1985 was een goed moment daarvoor geweest. Dit jaar hopen we dit gemis te herstellen. In de volgende nieuwsbrief verschijnen er meer bijzonderheden over de presentatie en de aanschaf van dit boek.

Tenslotte

Mocht u nog iets over Noordbarge in uw bezit hebben, stelt u zich dan gerust in verbinding met onze commissieleden Geesje Gerrits [0591 640263] of Henk Jeurink [0591-626728 of 06-25186205]. Bij Geesje kunt U ook terecht voor ansichtkaarten, verjaardagskalenders, de CD "Noordbarge daor bij de brug" en de herdruk van het boek "60 jaar bevrijding Noordbarge". Denken sommigen van u nog even aan het afdragen van uw donatie voor 2020.